

«ԱԹԱԹՈՒՐՔԸ ՄԵՋ ՎՐԱ ՊԻՏԻ ԽՆԴԱ»

ԱՅՍՊԵՍ «ՆՇԵՑԻՆ» ՄԿՅ-Ի ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ 80-ԱՄՅԱԿԸ

Մարտի 16-ի առավոտյան Սելգոնյան կրթական հաստատության (ՄԿՅ) տնօրեն Անի Լաչինյանը դպրոցի դահլիճում հավաքված ուսուցչակազմին և աշակերտությանը տեղեկացրեց, որ, ՅԲԸՄԻ Կենտրոնական վարչության որոշման համաձայն, 2005թ. հունիսից փակվելու է Սելգոնյան կրթական հաստատությունը:

Ուղիղ ութ տասնամյա անցյալ ունեցող դպրոցն արդեն իսկ չի ընդունում նոր աշակերտներ, իսկ 18 երկրն երից, այդ թվում՝ ՀՀ-ից և Արցախից: ՄԿՅ հաճախող աշակերտներից շատերն ստիպված կլինեն հաճախել օտար դպրոց, քանի որ Կիպրոսում, Սելգոնյանից բացի, հայկական ոչ մի ուրիշ միջնակարգ կրթօջախ չկա:

Այս առնչությամբ ՅԲԸՄ-ի ղեկավարության հրապարակած անգլերեն հայտարարության մեջ ասված է. «Լայն կշռադատումներից և ամբողջական գնահատումներից հետո կենտրոն ական վարչությունը միաձայն վճռեց դադարեցնել ՄԿՅ-ն 2005թ. հունիսին»: Հայտարարության մեջ շեշտված է. «Այս որոշումը գերազանցապես հիմնված է վարչության եզրակացության վրա, թե ՄԿՅ-ն այլևս չի կարող ստանձնել իր առաքելության մարտահրավերները հայաշխարհի ներկա կոնտեքստում »:

Թե ինչ չափանշերով են «կշռադատել» ՅԲԸՄ-ի վարչականները, հայտնի է բոլոր հակազուրբալիստներին. նրանք պարզապես հայանուն ամերիկացիներ են՝ օտարի գործակալների ձեռագրով: Սակայն զարմանալի է, երբ նրանք պնդում են, թե «վարչությունը լրիվ ընդունում և հարգանք է տածում տե սիլք ունեցող Սելգոնյան եղբայրների ժառանգության նկատմամբ»:

Հայտարարության մեջ ասվում է նաև, որ ՅԲԸՄ-ն «վճռել է նրանց (Սելգոնյան եղբայրների - խմբ.) հիշատակը հավերժացնել կրթական նոր ծրագրերով, որոնք պիտի իրականացվեն Կիպրոսում և նրա սահմաններից դուրս»: Այս վերջին «վճիռն» ականա մեզ հիշեցրեց ՅԲԸՄ վարչականների մեջ պատվող խոսքն այն մասին, թե «Լիբանանում կառուցվելու է մի լրիվ «էլիտ ար» դպրոց, որի աշակերտության 50 տոկոսը պիտի լինի ոչ հայ», նպատակը՝ «հայկական լրբբիի ազդեցության գոտու ընդարձակում»: Այսպես կոչված «էլիտար» այս դպրոցի կառուցման համար նախատեսվում է 6 միլիոն դոլ ար:

ՅԲԸՄ-ում և նրան մոտ շրջանակում շատերն են այն կարծիքին, թե ժամանակին Լուիզ Սիմոն-Մանուկյանի հրաժարականն ուղղակիորեն առնչվում էր ՄԿՅ փակման հետ: Նա փորձում էր այդպիսով շեղել դպրոցի փակման հետևանքով առաջանալիք բողոքների սլաքը (նկատի ուներ Պերճ Սեդրակյանին): Գուցե թե այս «քայլը» ինչ-որ չափով հաջողված է թվում, սակայն խնդիրը ոչ թե անհատների, այլ ողջ ՅԲԸՄ-ի և նրա 80-ամյա վաստակի վարկն է, որը հարցականի տակ է դրվում:

Մյուս կողմից՝ նկատի ունենալով այն իրողությունը, որ Մելգոնյանի բյուջեի բացը դյուրությամբ կարելի է փակել «կրթական ծրագրերի համար» նախատեսված ծախսերի միայն բանկային տոկոսներով, հարց է ծագում՝ արդյո՞ք ՄԿՀ-ն զոհվում է որոշ մարդկանց անձնական շահի և անտարբերության պատճառով: Սա ավելի է մտորումների տեղիք տալիս, մանավանդ երբ պարզվում է, որ ՀԲԸՍ կրթական պատասխանատու Քերոլայն Արսլանյանը ընդհանր ապես ծանոթ չէ հայոց լեզվին ու գրականությանը:

Մեզ մնում է միանալ Մելգոնյանի աշակերտության և հայապահպանման համար նախանձախնդիրներին և պահանջել ՀԲԸՍ ղեկավարությունից՝ վերանայել այս դավադիր որոշումը:

Մելգոնյանի փակման որոշումը տարբեր հակազդեցությունների առիթ տվեց: Առաջին՝ դպրոցի աշակերտները, լուրն առնելուն պես, շրջապատե լով Մելգոնյան եղբայրների դամբարանը, երգել են Կիպրոսի և Հայաստանի հիմները, ապա վարժարանի քայլերգը: Նրանք պաստառներ են պարզել՝ «Աշակերտության ապագան գողանալը ոճիր է», «Աթաթուրքը մեզ վրա պիտի խնդա»... Նույն դպրոցի շրջանավարտն էրի միությունը մտադիր է դիմել դատարան՝ դպրոցի փակման որոշումը չեղյալ հռչակելու համար: Իսկ Եվրոպա ահայերի համագումարը (ԵՀՀ) մարտի 4-ին ՀԲԸՍ-ին կոչ է արել վերանայել դպրոցի փակման որոշումը:

ԵՀՀ-ի հաղորդագրության մեջ ասված է. «Անժխտելի փաստ է, որ սփիւռքի տարածքին, հայ դպրոցը ամենէն անրակուռ անրոցն է հայեցի ինքնութեան ու ոգիի պահպանման, մասնաւորաբար համաշխարհայնացման մեր ժամանակներուն, երբ փոքր ժողովուր դներ կը գտնուին մշակութային միատարրացման եւ ազգային այլասերման հզօր յորձանքին դէմ յանդիմ ան: Իսկ շուրջ 80-ամեայ հարուստ աւանդոյթ ունեցող Մելգոնեան Կրթ. Հաստատութիւնը կը նկատուի միջնաբերդը ազգակերտման ու ազգապահպ անման սփիւռքի գաղթօճախներուն համար: Արդարեւ, Հաստատութիւնը՝ Եղեռնէն ետք, ղեկավար քատրերու եւ ազգային-հասարակական ու մշակութ ային գործիչներու յաջորդական սերունդներ պատրաստած է համայն հա-յութեան համար:

Հաստատութիւնը փակելը վստահաբար շատ ծանր հետեւանքներ պիտի ունենայ ոչ միայն Կիպրոսի հայութեան, այլև Միջին Արեւելեան, Եւրոպական, «ԱԹԱԹՈՒՐՔԸ ՄԵԶ ՎՐԱ ՊԻՏԻ ԽՆԴԱ» ԱՅՄՊԵՍ «ՆՇԵՑԻՆ» ՄԿՀ-ի ՀԻՄՆԱԴՐՍԱՆ 80-ԱՄՅԱԿԸ նախկին Խորհրդային Միութեան թէ այլ երկիրներու հայութեան, ուրկէ Մել գոնեան կը յաճախեն ծագումով հայ պարման-պարմանուհիներ: Քանզի հա յեցի կրթութեամբ միայն կարելի է հայ նորահաս սերունդները էապես հաղորդ դարձնել իրենց մայրենի լեզուին, մշա-կոյթին ու պատմութեան եւ անոնց

ներշնչել հայ մնալու գիտակցութիւնը եւ յանձնառութիւնը: Հոս ընդգծելու ենք նաեւ, որ Եւրոպայի ամբողջ տարածքին՝ միակ հայկական կրթարանը Մելգոնեանն է, եթէ նկատի չառնենք վերջերս Ֆրանսայի մէջ հիմնուած դպրոցը:

Հետեւաբար, նման որոշում մը լուրջ հարցականի տակ պիտի դնէր սկզբունքներն ու նպատակները Բարեգործ ականի ղեկավարութեան, որ տասնամեակներ շարունակ ստանձնած է Մելգոնեանի յանձնանձումը, հաւատարիմ մնալով հայապահպանման եւ հայակերտման իր նուիրական առաքելութեան: Արդ, Եւրոպահայերու Համագումարը սրտագին կոչ կ'ուղղէ Հ. Բ. Ը. Միութեան ղեկավարութեան, որ ամբողջական պատասխանատուութեամբ անգամ մը եւս վերաքննէ իր որոշումը՝ ի խնդիր համայն սփիւռքի գերագոյն շահերուն: Հակառակ պարագային, նման որոշումի մը գործադրումը պատմա կան շեղում մը պիտի նկատուի Բարեգործականի առաքելութենէն, անոր ենթ ադրած ամենածանր հետեւանքներով»:

Մելգոնյանցի

Աթաթուրքը թեւ շատ հայերի կոտոր եց, բայց հայկական դպրոց չփակեց: ՀԲԸՄ-ի ղեկավարներից ՊԱՀԱՆՋՈՒՄ ԵՆՔ անհապաղ հետս կոչել իրենց որոշումը, այլապէս նրանց սպասում է ազգի դավաճանների անփառունակ վախճանն ու հայ ժողովրդի հավերժական նզովքը:

Մարտի 16-ին հրապարակած երկրորդ հայտարարությամբ ՀԲԸՄ Կենտրոն ական վարչությունն արդեն «ավետում էր»՝ որոշվել է վաճառել ՄԿՀ տարածքը, իսկ ստացվելիք գումարի հաշվին, ի միջի այլոց, Նիկոսիայում հիմն ադրել հայագիտական հետազոտությունն երի կենտրոն: Սա նույնքան վտանգավոր ու ազգադավ ծրագիր է, որքան ՄԿՀ փակումն ու վաճառքը: Մենք շատ լավ գիտենք, որ ենթադրյալ «հայագիտական կենտրոնը» ծառայելու է հայագիտության ամերիկյան «դպրոցի» հակահայկական աշխարհաքաղաքական ծրագրերին:

Խմբագրություն